

LJUDSKA PRAVA I COVID-19

Analiza izmene pravnog okvira tokom vanrednog stanja i
uticaj na uživanje ljudskih prava

Sloboda kretanja, sloboda okupljanja, sloboda veroispovesti

U Republici Srbiji, u cilju sprečavanja širenja zaraze i posledica izazvanih virusom SARS-CoV-2, dana 15.03.2020. godine, doneta je [Odluka o proglašenju vanrednog stanja](#). Ova odluka, kao i brojni drugi propisi doneti u vezi s istom, imali su za posledicu ograničavanje određenih prava građana.

Analiza hronološki prikazuje izmene u obimu uživanja garantovanih prava i način regulisanja izmena tokom prvog meseca vanrednog stanja (15.03.2020. – 15.04.2020. godine), uz ocenu usaglašenosti aktivnosti i mera svih grana vlasti sa zahtevima vladavine prava i principima ograničenja ljudskih prava. Takođe, prikazani su problemi koje su navedene mere i ograničenja stvarali, posebno ranjivim grupama, inicijative i predlozi podneti državnim organima da se problemi reše ili ublaže, kao i odgovor države na inicijative.

Analiza je sprovedena uz podršku Tima Ujedinjenih nacija za ljudska prava u Srbiji. Izneta mišljenja ne održavaju neophodno i stavove Ujedinjenih nacija.

Proglašenje vanrednog stanja

Član 200 [Ustava Republike Srbije](#) predviđa da kada javna opasnost ugrožava opstanak države ili građana, Narodna skupština proglašava vanredno stanje. Isti član predviđa da kad Narodna skupština nije u mogućnosti da se sastane, odluku o proglašenju vanrednog stanja donose zajedno predsednik Republike, predsednik Narodne skupštine i predsednik Vlade, pod istim uslovima kao i Narodna skupština, a da u tom slučaju mere kojima se odstupa od ljudskih i manjinskih prava može propisati Vlada, uredbom, uz supotpis predsednika Republike. Mere odstupanja od ljudskih i manjinskih prava koje propišu Narodna skupština ili Vlada važe najduže 90 dana, a po isteku ovog roka mogu se obnoviti pod istim uslovima.

Dana 10.03.2020. godine, Vlada RS donela je [Odluku o proglašenju bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 zaraznom bolešću](#). Ova odluka osnov je za primenu člana 52 stav 1 tačke a [Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti](#), koja propisuje da ministar možeta osnovu predloga Komisije i Zavoda da naredi zabranu okupljanja na javnim mestima, te 12.03.2020. godine ministar zdravlja donosi [Naredbu o zabrani okupljanja u Republici Srbiji na javnim mestima u zatvorenom prostoru](#) u čijoj tački 1 stoji da se radi sprečavanja širenja zarazne bolesti COVID-19 zabranjuju javna okupljanja na celoj teritoriji Republike Srbije na javnim mestima u zatvorenim prostorima kada se okuplja više od 100 ljudi. Bez formalnog pisanog obrazloženja, predsednik Republike, predsednik Narodne skupštine i predsednik Vlade 15.03.2020. godine donose Odluku o proglašenju vanrednog stanja, na osnovu koje su propisivane mere odstupanja od ljudskih prava.¹

¹ Predsednica Narodne skupštine je dala pisani odgovor 23.3.2020. g. opozicionim poslanicima da je ona dala predlog da se Narodna skupština ne sastaje, zbog zabrane okupljanja. Dostupno na: <https://dostajebilo.rs/wp-content/uploads/2020/03/Odgovor-Maje-Gojkovic.pdf> (pristupljeno 24.4.2020. godine).

Osnovna pravila u pogledu ograničavanja prava

U pogledu opšteg ograničenja prava, *Ustav Republike Srbije* u članu 20 propisuje da ljudska i manjinska prava zajemčena Ustavom mogu zakonom biti ograničena ako ograničenje dopušta Ustav,² u svrhe radi kojih ga Ustav dopušta, u obimu neophodnom da se ustavna svrha ograničenja zadovolji u demokratskom društvu i bez zadiranja u suštinu zajemčenog prava. [Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima](#) u članu 4 navodi kao osnov ograničenja ljudskih prava izvanrednu javnu opasnost proglašenu zvaničnim putem. Mere kojima se ograničavaju prava moguće su u obimu strogo određenom zahtevima situacije, ne mogu biti nespojive s drugim obavezama koje nameće međunarodno pravo i sa sobom ne mogu povlačiti diskriminaciju. Ustav Srbije propisuje da je zabranjena svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, po bilo kom osnovu, a naročito po osnovu rase, pola, nacionalne pripadnosti, društvenog porekla, rođenja, veroispovesti, političkog ili drugog uverenja, imovnog stanja, kulture, jezika, starosti i psihičkog ili fizičkog invaliditeta, kao i da sene smatraju diskriminacijom posebne mere koje Republika Srbija može uvesti radi postizanja pune ravnopravnosti lica ili grupe lica koja su suštinski u nejednakopoložaju sa ostalim građanima. [Zakon o zabrani diskriminacije](#) propisuje da su izrazi "diskriminacija" i "diskriminatorско postupanje" označavaju svako **neopravdano pravljenje razlike ili nejednako postupanje**, odnosno propuštanje, u odnosu na lica ili grupe kao i na članove njihovih porodica, ili njima bliska lica, na otvoren ili prikriven način, a koji se zasniva na nekom ličnom svojstvu.

1. Sloboda kretanja

Ustav Republike Srbije u članu 39 propisuje da svako ima pravo da se slobodno kreće i nastanjuje u Republici Srbiji, da je napusti i da se u nju vrati. Ove slobode i pravo mogu se ograničiti zakonom, ako je to neophodno radi, između ostalog, sprečavanja širenja zaraznih bolesti. [Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima](#) ovu slobodu i ograničenje predviđa u članu 12.

[Zakon o policiji](#) u članu 51 predviđa da Ministar može naredbom da naloži Policiji, radi zaštite zdravlja i života ljudi da privremeno ograniči ili zabrani kretanje na određenim objektima, određenim područjima ili na javnim mestima. Navedene mere moraju biti oročene, a mogu da traju dok traju razlozi zbog kojih su određene. U članu 89 istog Zakona predviđeno je da je policijski službenik, na osnovu odluke direktora policije ili načelnika policijske uprave odnosno lica koje oni za to ovlaste, ovlašćen da privremeno ograniči slobodu kretanja i zadržavanja lica na određenom prostoru ili u objektu, ili da lica udalji sa prostora ili iz objekta, u slučajevima *ugrožavanja bezbednosti izazvanog epidemijama dok takvo ugrožavanje traje*. **Pravo na kretanje tokom prvih mesec dana vanrednog stanja ograničeno je na više načina.**

Dana 18.03.2020. godine doneta je [Naredba o ograničenju i zabrani kretanja lica na teritoriji Republike Srbije](#) kojom se licima sa navršениh 65 godina i naviše u naseljenim mestima preko 5000 stanovnika, kao i licima sa navršениh 70 godina i naviše u naseljenim mestima do 5000 stanovnika zabranjuje kretanje na javnim mestima, odnosno van stanova, prostorija i objekata za stanovanje u stambenim zgradama i izvan domaćinstva u potpunosti, dok se ostalim licima kretanje zabranjuje od 20 časova uveče do 5 časova ujutro. Pomenuta odluka menjana je još četiri puta, a izmene su prikazane u tabeli ispod teksta.

²Prava koja nije moguće ograničiti su: pravo na dostojanstvo i slobodan razvoj ličnosti; pravo na život; pravo na fizički i psihički integritet ličnosti; zabrana ropstva i prinudnog rada; prava vezana za postupanje s licem lišenim slobode (uvažavanje dostojanstva ličnosti, zabrana nasilja i iznuđivanja iskaza); pravo na pravično suđenje; pravo na pravnu sigurnost u kaznenom pravu (pretpostavka nevinosti, nema kazne za delo koje u momentu kada je učinjeno nije bilo krivično delo, nema retroaktivne primene krivičnog zakona, osim ako je to povoljnije za učinioaca...); pravo na pravnu ličnost; pravo na državljanstvo; sloboda misli, savesti i veroispovesti; prigovor savesti; sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti; zabrana izazivanja nacionalne, rasne i verske mržnje; pravo na zaključenje braka i ravnopravnost supružnika; sloboda odlučivanja o rađanju; prava deteta; zabrana nasilne asimilacije.

Izmene i dopune Naredbe o ograničenju i zabrani kretanja lica na teritoriji Republike Srbije				
18.03.2020.	21.03.2020.	22.03.2020.	28.03.2020.	03.04.2020.
Potpuna zabrana kretanja licima sa navršenih 65 godina života Ostalim licima zabrana od 20 do 05 časova	Licima sa navršenih 65 godina života omogućeno kretanje od 3 do 8 časova subotom Zabranjuje se kretanje u svim parkovima i javnim površinama namenjenim za rekreaciju i sport	Zabrana kretanja svim licima se sa 20 pomera na 17 časova Dozvoljeno je izvođenje kućnih ljubimaca u periodu od 20 do 21 čas, u trajanju od 20 minuta, najviše 200 m udaljenosti od mesta prebivališta, odnosno boravišta.	Vikendom zabrana kretanja svim licima počinje u 15 časova. Zabranjuje se izvođenje kućnih ljubimaca.	Vikendom je zabrana kretanja od subote u 13 do ponedeljka u 5 časova. Dozvoljeno izvođenje kućnih ljubimaca od 23 od 1 čas. Licima sa navršenih 65 godina kretanje dozvoljeno subotom od 3 do 7 časova. Najviše 2 lica smeju da se zajedno kreću ili zadržavaju na javnom mestu na otvorenom prostoru Najviše do 10 ljudi na sahranama.

Navedena Naredba prestala je da važi 09.04.2020. godine članom 6 [Uredbe o dopunama Uredbe o merama za vreme vanrednog stanja](#), koja je potom postala osnov za zabranu kretanja.

Pored navedene naredbe, pravo na kretanje bilo je ograničeno Odlukom proglašenju bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 zaraznom bolešću. Odlukom se najpre davala mogućnost da nadležni organi privremeno zabrane, odnosno ograniče ulazak i kretanje licima koja dolaze iz virusom pogođenih zemalja i regiona u odluci taksativno nabrojanih. U [izmeni od 16.03.2020.godine](#) pravi se razlika u tome da li se dolazi iz zemlje žarišta epidemije ili ne, a u zavisnosti od toga određuje se 14 odnosno 28 dana stavljanja pod nadzor i kućnu izolaciju. [Dopunom Odluke od 18.03.2020.godine](#) po prvi put se određuje obavezna mera stavljanja pod zdravstveni nadzor u trajanju od 14 dana (izolacija u kućnim uslovima), a izmenom koja je usledila samo dan kasnije uvodi se izraz karantin i određuje ustanova u koju se lica upućuju. [Izmenom od 28.03.2020. godine](#) lica koja su zaražena upućuju se u izolaciju u za to predviđene objekte, a licima koja se nalaze u samoizolaciji ista se po isteku produžava za još 14 dana. [Izmenom Odluke od 31.03.2020. godine](#) mere karantina u za to u odluci prethodno određenim mestima, ponovo se zamenjuju merom kućneizolacije, a lica koja ulaze u Republiku Srbiju, kod kojih se uočavaju simptomi zarazne bolesti COVID-19, odmah se upućuju u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu. Potom se [dopunom Odluke od 01.04.2020. godine](#) propisuje način otpuštanja izlečenih lica i obavezna izolacija za ta lica u trajanju od 14 dana, kao i mogućnost da licu koje je u samozolaciji zbog kontakta sa zaraženim licem, a ima potrebu da napusti Republiku Srbiju pre isteka određene mere, sanitarni inspektor odlukom može obustaviti izvršenje mere i dozvoliti da napusti Republiku Srbiju ako kod tog lica do dana podnošenja zahteva za obustavu mere nije razvijen nijedan simptom bolesti.

Važno je napomenuti da se izraz "izolacija u kućnim uslovima" prvi put pojavljuje u ovoj odluci iako kao takav ne postoji u *Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti*, niti drugim opštim aktima, na koji se odredbe odluka poziva. Pored toga, *Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti* poznaje termin izolacija za inficirane osobe i termin karantin za zdrave osobe koje su bile izložene slučaju zarazne bolesti, dok ti izrazi u *Odluci* imaju drugačije značenje u pojedinim fazama važenja iste. Takođe, iako je članovima 74 i 75 *Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti*, predviđena procedura za slučaj da se sumnja da bi lice koje ulazi u zemlju moglo

da bude zaraženo i propisuje da se rešenjem tom licu može zabraniti ili ograničiti kretanje, kao i da rešenje može biti doneto usmeno, ali se unosi u zapisnik o izvršenom inspekcijском nadzoru, ova procedura se u pomenutoj odluci prvi put pominje 18.03.2020. godine.

Pravo na slobodu kretanja ograničeno je i [Odlukom o zatvaranju graničnih prelaza](#) koja je doneta 12.03.2020. godine, kao i [Odlukom o zatvaranju svih graničnih prelaza za ulazak u Republiku Srbiju](#) od 19.03.2020. godine.

Sve ove pomenute odluke stvorile su niz problema i veliki broj građana se obraćao YUCOM-u tražeći savet kako da zaštite svoja prava. Pored toga tražene su i informacije o samim pravima, jer mnogi, zbog čestih izmena i dopuna pomenutih odluka, nisu znali koja su tačno njihova prava i obaveze, a sankcije za kršenje istih bile su stroge i visoke. Nekim tražiocima pravne podrške isticao je zakup stana, koji nije produžen jer je stan izdat drugom licu, a nisu smeli napustiti mesto samoizolacije. Za pravnu podršku obratilo se i lice koje je tokom samoizolacije doživelo telesnu povredu nedovoljnu da po protokolu ekipa Zavoda za hitnu medicinsku pomoć dođe po pacijenta, ali ozbiljnu u meri da mu je potrebna pomoć do koje zbog samoizolacije nije mogao sam da dođe.

Poseban problem imali su članovi porodica lica u kućnoj izolaciji jer je bilo nejasno da li i za njih važi ova obaveza. Pored toga problem je bio dobijanje rešenja ili potvrde o obavezi samoizolacije, kako bi, na primer, opravdali odsustvo sa posla i zaštitili radnopravni položaj. Zbog toga je Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM uputio predlog Kriznom štabu RS o omogućavanju da se i tim licima izdaju rešenja o kućnoj izolaciji, predlažući mogućnost donošenja kolektivnih rešenja. Ministarstvo zdravlja omogućilo je podnošenje online zahteva za potvrdu o samoizolaciji za lica iz kontakta.

YUCOM se obraćao Ministarstvu spoljnih poslova RS, Upravi granične policije kao i Zaštitniku građana zbog velikog broja građana-državljana Srbije koji su se obraćali za pomoć jer su bili “zaglavljani” na aerodromima ili graničnim prelazima širom sveta. Smatramo da su ova obraćanja urodila plodom jer je Ministarstvo organizovalo prebacivanje građana Srbije u zemlju, u saradnji sa Zaštitnikom građana, među kojima i veliki broj lica koja suse obraćala u vezi tog problema.

1.1. Zabrana kretanja i ranjive grupe

Zabrana kretanja posebno je pogodila ranjive grupe, beskućnike, socijalno ugrožene, sugrađane koji su navršili 65 odnosno 70 godina života, lica sa invaliditetom, migrante, lica sa smetnjama u razvoju.

a) Osobe sa razvojnim poteškoćama i autizmom

Nakon reakcija Poverenice za ravnopravnost i nevladinih organizacija je izmenama *Uredbe o merama za vreme vanrednog stanja od 09.04.2020. godine* licima sa razvojnim poteškoćama i autizmom **omogućeno kretanje i u vreme zabrane kretanja**, isključivo u pratnji jedne odrasle osobe najviše do 200 m udaljenosti od mesta prebivališta, odnosno boravišta.

b) Osobe sa invaliditetom

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, Brankica Janković, pozdravila je usvajanje njene inicijative 6. aprila 2020. kojom je 26. marta predložila načine za rešavanje kretanja personalnih asistenata osoba sa invaliditetom koji uslugu pružaju u večernjim časovima, u vreme zabrane kretanja propisane merama za suzbijanje širenja epidemije. Inicijativa se odnosila i na usluge pomoći i podrške osobama sa invaliditetom, koje pružaju neformalni negovatelji, srodnici ili prijatelji, koji ne živi u zajedničkom domaćinstvu, kao i za naše građane koje se nalaze u terminalnoj fazi bolesti i koje koriste uslugu palijativne nege u kućnim uslovima, kao i osobe obolele od demencije. Ova lica su imala mogućnost dobijanja *dozvole za kretanje* u vreme zabrane kretanja i to na zahtev u propisanom postupku.

c) Azilanti i migranti

[Odlukom o privremenom ograničavanju kretanja tražilaca azila i iregularnih migranata smeštenih u centrima za azil i prihvatnim centrima u Republici Srbiji](#) ograničeno je kretanje tražilaca azila i iregularnih migranata i uspostavljen je pojačan nadzor i obezbeđenje ovih objekata, te im je samo izuzetno i u opravdanim slučajevima (odlazak kod lekara ili iz drugih opravdanih razloga), omogućeno napuštanje, uz posebnu dozvolu Komesarijata za izbeglice i migracije. Ova mera je obrazložena sprečavanjem širenja virusa među migrantskom populacijom. Migrantski kampovi su pod nadzorom Vojske Republike Srbije.³ O opasnosti isključenja pojedinih manjinskih grupa iz pojedinih prava i pojačane diskriminacije migranata upozorio je Visoki Komesar UN za ljudska prava.⁴

2. Sloboda okupljanja

Članom 54 *Ustava RS* predviđena je sloboda okupljanja, ali i mogućnost da ovo pravo bude ograničeno zakonom samo ako je to neophodno radi zaštite javnog zdravlja, morala, prava drugih ili bezbednosti Republike Srbije. *Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima* u članu 21 priznaje pravo mirnog okupljanja, a takođe i mogućnost ograničenja istog, između ostalog radi zaštite javnog zdravlja. [Zakon o javnom okupljanju](#) u članu 8 predviđa ograničenje slobode okupljanja i propisuje da isto nije dozvoljeno kada postoji ugrožavanje bezbednosti ljudi i imovine, javnog zdravlja, morala, prava drugih ili bezbednosti Republike Srbije. Kleman Vul, specijalni izvestilac Ujedinjenih nacija za pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja izdao je saopštenje/apel sa 10 načela od 14.04.2020. godine (Ženeva) u kome stoji da reagovanje država na pretnju KOVID-19 ne treba da ukine slobodu okupljanja i udruživanja.

U posmatranom periodu donete su *tri Naredbe o zabrani okupljanja u Republici Srbiji na javnim mestima u zatvorenom prostoru*. Tim naredbama, a radi sprečavanja širenja zarazne bolesti COVID-19 zabranjena su javna okupljanja na celoj teritoriji Republike Srbije na javnim mestima u zatvorenim prostorima kada se okuplja više od 100 ljudi, potom je broj smanjen na 50, i poslednjom izmenom na okupljanja više od pet lica.

3. Sloboda veroispovesti

Zabrane kretanja i okupljanja posrednosu uticale na druga Ustavom i međunarodnim konvencijama zagarantovana prava. Pravo na slobodu veroispovesti, koje se vrši pohađanjem verske službe, ograničeno je zabranom kretanja i zabranom okupljanja. Time su ograničena i prava predviđena članom 43 *Ustava RS* i članom 18 *Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima*. *Zaključkom Vlade RS* od 27.03.2020. godine preporučeno je crkvama i verskim zajednicama da za vreme trajanja vanrednog stanja verske obrede u verskim objektima i na otvorenom prostoru vrše bez prisustva vernika, kao i da se verski obredi prilikom sahranjivanja vrše uz prisustvo malog broja ljudi uz poštovanje svih preventivnih mera koje su propisane radi efikasnog suzbijanja zarazne bolesti i zaštite života i zdravlja ljudi.

Neki građani su nemogućnost da ostvare svoje pravo na prisustvo verskoj službi i činu pričešća doživeli kao kršenje ljudskih prava i obratili se Komitetu pravnika za ljudska prava radi pravne podrške.

3 Dostupno na: <https://www.slobodnaevropa.org/a/migranti-karantin-srbija/30570851.html> (pristupljeno 24. 4. 2020. godine).

4 Dostupno na: <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25757&LangID=E> (pristupljeno 24.4. 2020. godine)

Dodatak

Propisi koji su doneti od trenutka proglašenja bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 zaraznom bolešću	
10.03.2020.	Odluka o proglašenju bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 zaraznom bolešću⁵
12.03.2020.	Naredba o zabrani okupljanja u Republici Srbiji na javnim mestima u zatvorenom prostoru⁶ Odluka o zatvaranju graničnih prelaza⁷
14.03.2020.	Naredba o zabrani poseta i ograničenju kretanja u objektima ustanova za smeštaj starih lica⁸
15.03.2020.	Naredba o zabrani okupljanja u Republici Srbiji na javnim mestima u zatvorenom prostoru⁹ Odluka o proglašenju vanrednog stanja¹⁰ Odluka o ograničenju visine cena osnovnih životnih namirnica i zaštitne opreme¹¹
16.03.2020.	Uredbu o organizovanju rada poslodavaca za vreme vanrednog stanja¹² Uredba o merama za vreme vanrednog stanja¹³ Rešenje o prekidu svih izbornih radnji u sprovođenju izbora za narodne poslanike Narodne skupštine raspisanih za 26. april 2020. godine¹⁴ Odluka o privremenom ograničavanju kretanja tražilaca azila i iregularnih migranata smeštenih u centrima za azil i prihvatnim centrima u Republici Srbiji¹⁵
17.03.2020.	Naredba o organizovanju i sprovođenju mere karantina¹⁶
18.03.2020.	Naredba o ograničenju i zabrani kretanja lica na teritoriji Republike Srbije¹⁷ Odluka o ograničenju visine cena i marži osnovnih životnih namirnica i zaštitne opreme¹⁸
19.03.2020.	Odluka o zatvaranju svih graničnih prelaza za ulazak u Republiku Srbiju¹⁹
20.03.2020.	Uredba o rokovima u sudskim postupcima za vreme vanrednog stanja proglašenog 15. marta 2020.²⁰ Uredba o korišćenju finansijskih sredstava budžeta Republike Srbije za vreme vanrednog stanja nastalog usled bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2²¹

5 (Sl. glasnik RS br. 23/2020, 24/20, 27/20, 28/20, 30/20, 32/20, 35/20, 37/20, 38/20, 39 /20, 43 /20, 45/20, 48/20, 49 /20, 59/20, 60/20)

6 (Sl. glasnik RS br. 25/20)

7 (Sl. glasnik RS br. 25/20, 27/20, 35/20 i 47/20)

8 (Sl. glasnik RS br. 28/20)

9 (Sl. glasnik RS br. 30/20)

10 (Sl. glasnik RS br. 29/20)

11 (Sl. glasnik RS br. 30/20)

12 (Sl. glasnik RS br. 31/20)

13 (Sl. glasnik RS br. 31/20, 36/20, 38/20, 39/20, 43/20, 47/20, 49/20, 53 /20, 56/20, 57/20, 58/20, 60/20)

14 (Sl. glasnik RS br. 32/20)

15 (Sl. glasnik RS br. 32/20)

16 (Sl. glasnik RS br. 33/20)

17 (Sl. glasnik RS br. 34/20, 39/20, 40/20, 46/20, 50/20)

18 (Sl. glasnik RS br. 35/20, 55/20, 57/20)

19 (Sl. glasnik RS br. 37/20)

20 (Sl. glasnik RS br. 38/20)

21 (Sl. glasnik RS br. 38/20)

Ljudska prava i Covid-19

21.03.2020.	<u>Odluka o ograničenju pružanja usluga u oblasti trgovine na malo, koje obuhvataju prodaju robe vršenje usluga u trgovinskim centrima i lokalima u koje se ulazi iz zatvorenog prostora²²</u> <u>Uredba o prekršaju za kršenje Naredbe ministra unutrašnjih poslova o ograničenju i zabrani kretanja lica na teritoriji Republike Srbije²³</u> <u>Naredba o zabrani okupljanja u Republici Srbiji na javnim mestima u zatvorenom prostoru²⁴</u>
22.03.2020.	<u>Uredba o ograničavanju maloprodajne cene zaštitnih sredstava za vreme vanrednog stanja nastalog usled bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2²⁵</u>
24.03.2020.	<u>Uredba o primeni rokova u upravnim postupcima za vreme vanrednog stanja²⁶</u> <u>Uredbu o posebnim tehničkim zahtevima, standardima i primeni medicinskih sredstava za vreme vanrednog stanja nastalog usled bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2²⁷</u> <u>Odluku o statusu stranih državljana u Republici Srbiji za vreme vanrednog stanja²⁸</u>
01.04.2020.	<u>Uredba o načinu učešća optuženog na glavnom pretresu u krivičnom postupku koji se održava za vreme vanrednog stanja proglašenog 15. marta 2020. godine²⁹</u>
07.04.2020.	<u>Uredba o dodatnom zaduživanju za vreme vanrednog stanja nastalog usled bolesti COVID-19 izazvan virusom SARS-CoV-2 uzimanjem kredita, emitovanjem državnih hartija od vrednosti na domaćem međunarodnom finansijskom tržištu i davanjem garancija Republike Srbije³⁰</u>

22 (Sl. glasnik RS br. 39/20)

23 (Sl. glasnik RS br. 39/20)

24 (Sl. glasnik RS br. 39/20)

25 (Sl. glasnik RS br. 40/20, 43/20 i 48/20 i 59/20)

26 (Sl. glasnik RS br. 41/20 i 43/20)

27 (Sl. glasnik RS br. 41/20)

28 (Sl. glasnik RS br. 41/20)

29 (Sl. glasnik RS br. 49/20)

30 (Sl. glasnik RS br. 52/20)